

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancați nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.
INȘERĂTE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: H. Dokes, Heimerich
Schulz, Rudolf Mosse, A. Oppelke
Nachfolger; Anton Oppelke, J.
Dumebier. In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; In
București: Agence Havas, Suc-
cursale de România; In Ham-
burg: Karohn & Liebmann.
Prețul inserțiunilor: o seriă
garmond pe o colună 8 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în ziua care dî.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țintru și din afară
și la dd. celesteri.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu datură în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 92.

Brașov, Mercuri, 26 Aprilie (8 Mai)

1895.

La anul.

Brașov, 25 Aprilie v. 1895

Astăzi scriem 7 Maiu.

În acesta zi, înainte c'un an, stradele Clușului gemeau de mulțimea Românilor, cari furnicau prin ele.

Era ziua, în care s'a început faimosul proces al Memorandului.

Miile de țărani români, conduși de fruntașii lor cărturari, salutară cu căldură și cu iubire pe membrii comitetului acusat și pe apărătorii lor. Dela un colț la altul Clușul răsună de strigătele lor însuflețite.

Ce însemna această manifestată grandioasă a poporului român intrunit acolo?

Fost'a ea o manifestată pentru comitet și pentru membrii lui trași înainte judecâții, ori o manifestată în contra tribunalului unguresc, în contra autorității publice, ori chiar în contra legalității și a statului?

N'a fost nici una, nici alta.

Români, cari au alergat cu miile din toate ținuturile Transilvaniei și ale Ungariei în 7 Maiu 1894 la Clușiu, în acest focalar al persecuciunilor naționale, veniseră ca să fiă mărturia viuă în favorul românismului lor amenințat.

Ori cine ar fi stat pe banca acușăților și ori cari ar fi fost judecătoria, n'ar fi schimbat nimic din însuflețirea, de care a fost cuprins poporul adunat, căci înainte lui nu se tracta de persoane, ci de *causa cea mare a națiunei sale*; ceea ce vedea și simțea fiă-care era, că acolo se pornise un proces monstru, ce se făcea românismului însuși de către contrarii săi seculari, că Memorandul era numai pretextul de a da o nouă și mortală lovitură desvoltării naționalismului românesc.

Într'asta culminază estra-ordinara însemnătate a manifestății naționale române din ziua de 7 Maiu 1894, care a făcut atăta bătaie de cap autorităților unguresci, dâr, precum ele însă-le au trebuit să se convingă, fără de temeiu, căci acea manifestațiă nu era îndreptată în contra ordinei legale și a judecâții legale, ci numai și numai în contra spiritului și a tendințelor politice, ce s'au urmărit cu acest proces, ne mai pominit în anele statelor constituționale.

Uralele și strigările însuflețite de „să trăiască“, ce au făcut să bubuie ferestritele vechei capitale ardelele înaintea c'un an, n'au fost așa-dēră o preamărire a persónelor, pe cari trista sorțe a națiunei noastre le-a incurcat în acest proces, ci au fost un protest sêrbătorec în contra spiritului și a tendințelor dușmănoșe Românilor și dreptului lor de existență națională, ce s'au dat pe față cu această ocaziune; au fost o viuă și putericeă dovadă despre consștiința națională a poporului.

Contrarii noștri au înțeles această prea bine și de aceea și-au și dat toate silințele de-a nimici marele efect al acelei manifestații naționale, înfățișându-o ca o demonstrațiă ordinară, pusă în scenă de comitet și de ómenii lui cu banți și cu amăgiri, și în sensul acesta au și luat măsurile cele mai draconice de terorizare a poporului nostru în totă țera.

Dēr ore înțeles'au și conducătorii poporului nostru cum se cuvine marea însemnătate a mărturiei solemnele, ce a dat'o el pentru neștrămutată credință și alipire, cu care este legat de cauza românismului său?

Contrarii noștri s'au folosit cu prisos de procesul Memorandului spre a face să triumfeze spiritul și

tendințele politice lor de distrugere a forțelor noastre naționale. Dela 7 Maiu anul trecut a urmat lovitură după lovitură, desvêlind un sistem întreg de nouă prigoniri și încălcări a drepturilor noastre, érá noi am fost condamnați de sorțe a-le înregistra aproape dîlnic, ca să vadă generațiunile viitoare prin ce amare dîle au trecut înaintașii lor.

Dēr aceste generații vor întreba cu drept cuvânt, cetind cele petrecute în anul, ce se încheiă cu ziua de azi: unde au fost în acele timpuri grele și viforose conducătorii poporului? Ce au făcut ei, cum au lucrat și cum s'au luptat ei, ca să delăture periculele și să apere cauza cea mare și sfântă, pentru care bravul popor a fost atât de însuflețit?

Ce vor răspunde conducătorii poporului român, când vor trebui să dea sêma înaintea națiunei despre faptele lor?

Vedem, că dușmanii românismului au știut și știu să tragă toate consecențele din procesul Memorandului în favorul politicei lor. Trasule-au ore și Români în folosul dreptelor lor nisuințe?

Am dîs, că sorțea ne-a condamnat să înregistram dîlnic loviri în dreptate în contra națiunei noastre. Dēr mai mare pedepsă a pus această vitregă sorțe pe noi atunci, când ne-a osêndit să nu putem înregistra din partea celor prigoniti o apêrare dîmnă și bărbătescă în contra acestor lovitură, să nu putem aduce nici o veste îmbucurătoare despre o lucrare sinceră frățescă, despre o luptă leală dîr energetică a lor.

Aceste sunt tristețe constatări, ce datorți suntem a le face în ziua de azi, care ne reamintesc curata și măreța însuflețire a poporului pentru sfânta lui causă.

Le facem în speranță, că vom

fi înțelegi de toți Români bine șemțitor, cari trebe să fiă adênc îngrijați de urmările stărei de lucruri din sinul nostru, care amenință organismul nostru național cu totala destrămare.

Le facem însê și în firma credință, că, după atâtea esperiențe durerose, se vor convinge cu o oră mai curênd toți Români de bine, că numai printr'o strinsă concentrare a tuturor elementelor resolute și cinstite din sinul nostru vom pute să salvăm cauza românismului, deopotrivă amenințată de dușmanii noștri interni și esterni.

Conflictul Kálnoky-Bánffy.

Ca întregire la telegramele din Viena, ce le-am publicat erî asupra conflictului dintre Kálnoky și Bánffy, mai aducem următoarele, ce se raportează lui „Pester Lloyd“ tot din Viena:

După ce se spune, că iritațiunea contelui Kálnoky vine mai cu sêmă de acolo, că politica sa, „deși tinde a sprijini politica ungurescă și în executarea programului ei bisericesc politic“, totuși întâmpină așa de aspre atacuri din partea cercurilor liberale maghiare, se dîce, că aceste atacuri l'au măhnit pe contele Kálnoky cu atât mai mult, cu cât nu sunt fundate.

Dēcă dēră i-se cere acum contelui Kálnoky, ca să facă cu puțință o aplanare onorabilă a conflictului, atunci această — dîc amicii lui — s'ar putê întâmpla numai așa, dēcă nu s'ar avê în vedere numai o delaturare superficială a conflictului pe scurt timp, bună-óră până după viitoarele delegațiuni, ci s'ar găsi un mijloc spre a delătura sincer neînțelegerile și s'ar stabili o pace cinstită și durabilă, care singură pôte face cu puțință o conlucrare salutară a oficiului de esterne cu guvernul unguresc. În scopul acesta e neapêrat de lipsă, ca să se constate, că *nu este admisibilă o enunțiere*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Rosele din Balcan.

Regina florilor pe continentul nostru își are patria la pôlele sudice ale muntelui Balcan din Turcia europeană. În apropierea unuia dintre cele mai însemnate pasuri, cari strătae Balcanul, se află cea mai mare grădină de rose în Europa, adecă vâlea Kasanlik. Mareșalul conte de Moltke, care ca oficer tîr cālătorise prin Orient, așmuit vâlea Kasanlik „Casimirul Europe.“

Cam la mijlocul muntelui, ce desparte Ramelia de Bulgaria, se află drumul, ce dîce dela Gabrovo la Kasanlik, tăind vârful Balcanului la Șipka. Dela vârful acesta spre Nord se pôte vedê natura aspră și sălbatică, spre sud însă ochiul încântat privește asupra unui platou, încungurat de deluțe undulătoare, cari îl apêră contra furtunelor. Platoul acesta e o adevêrată grădină de rose și de sêmănături auri, din mijlocul cărora lucesc numeroșe sate cu coverșe de țigle roșii și cu minarete albe, situate între serpentine strălucitoare de ape și între grupe de nuc. Acesta este admirabila vale de rose dela Kasanlik.

Nu mai puțin ca 42 de localități se află în această vale, ai cărei locuitori se

ocupă cu prășitul roselor în scop de-a prepara ulei de rose. În calculul mediu, în fiăcare an se prepară în toate satele cam 300 chlg. de ulei de rose. Pentru prepararea unui chlg. de ulei sunt de lipsă 3200 chlg. de rose; din calculul acesta se pôte socoti că de mare trebe să fiă terenul, pe care cresc rosele. Esența această admirabilă se esporteză în întregă Europa, pe când Orientul e provêdut cu ulei de rose de prin India, Persia și Egipt.

Producețiunea, precum și întrebuințea roselor își are originea în Orient. Se dîce, că vechii Babiloneni au fost cei dintâi, cari le-au cunoscut. După conceptele estetice europene, cu privire la originea roselor sună mult mai poetic legenda din vechia capitală dela Eufat, decăt aceea, pe care a propoveduit'o urdătorul Islamului, Mohamed. După Coran, rosele s'au născut în decursul cālătoriei de nopte a Profetului: și adecă rosele albe din sudorile lui, cele galbene din sudorile animalului său, ér cele roșii din sudorile arhanghelului Gavrilă. Noroc, că damele noastre nu sunt silitte cu ocaziunea întrebuințării uleiului de rose, să se gândescă la originea flórei favorite, căci altfel nici arhanghelul Gavrilă nu le-ar putê împiedeca, de-a nu strimba din nas. Din contră poetic și estetic este

ceea ce se povestesc despre cultivarea roselor în sudul Balcanului.

Între multele câmpii și văi ale Traaciei nici una nu se pôte asemêna cu vâlea Kasanlik. Ea e forțe bogată și de apă și, precum în Lombardia, așa și acolo grădinile și câmpiile în fiăcare zi se adapă cu apa, ce curge în toate părțile prin canale. Fermeător este aspectul câmpiilor, când suflă un vânt lin și ele lucesc în colorți ardătoare, tocmai contrarul dela piscurile albe ale Balcanului, ce se pot vedê în dîle limpede de vèră, când cerul e închis-azuriu.

Cea mai mare plăcere o simte omul cu ocaziunea culesului roselor. În caravane mici, trec tăetorii de flori prin oraș, ér muli lor duc coșericele cu rose. Fete bulgare, îmbrăcate pitorese, cu cămeși albe și forțe curate, urméză animalelor. Totul are înfățișarea unui convoiu sêrbătorec, dêorece nu numai capul frumos al fetelor, ci și betele, ce le întrebuințeză ele la mănatul animalelor, sunt împodobite cu cununți de rose.

Prepararea uleiului de rose se face mai ales de către fete și femei mai tinere, după cum și productul e destinat în cea mai mare parte pentru sexul femeesc. — S.

Prima pușcătură în resbelul de șapte ani.

Prima pușcătură în resbelul de șapte ani a fost descărcată dintr'un pistol prusian, ér cel ce a descărcat'o a fost un Elvețian. Succesul a culminat în ocuparea unei fortărețe de munte din Sacsonia, ceea ce, din punctul de vedere al conexiunii generale strategice, apare forțe ciudat. Dēr cu mult mai curioșe și ridicule totodată sunt amênunțele și particularitățile acestei prestațiuni rêsboinicie, despre care istoria face amintire. Ca o icónă a unui timp, ce de mult a trecut în caosul veciniciei, le aducem acum la cunosșința cetitorilor.

Erumpênd resbelul de 7 ani, Prusii hotărira să intre fără veste în Sacsonia; dēr avantgarda, constătătoare din o brigadă de cavaleria, comandată de locotenentul general de Lestvit, avea în calea sa o fortăreță de munte inimică, numită „Stolpen“. După direcțiunea dată, era imposibil de-a merge pe alte căi, așa ca fortăreța să rămână la o parte. Ce să facă dēr? Locotenentului-colonel de Varnery îi trēsni prin minte să facă un atac de tot cutezat. Iși ceru decî, spre scopul acesta, un husar, 1 hornist și încă 20 de soldați, cari sub

oficială asupra afacerilor esteriore într'unul din cele două parlamente ale monarhiei, fără scirea prealabilă și fără consimțământul prealabil al ministrului de esterne, pentru-o asemenea enunțului, fără de o înțelegere premersă cu ministrul de esterne, și atunci, când nu se face provocare directă la el, pot naște grave complicațiuni; decă însă se mai face și provocare directă la ministrul de esterne, se pot naște complicațiuni, carî ar face cu neputință conducerea afacerilor esteriore. Contelui Kalnoky nu-i este nici în cazul de față de persoana sa, ci de demnitătea și de tradițiunile oficiului său, și de aceea decă ar primi garanții, oă praca se introdusă și probată dela 1867 încôce, — după care asemenea enunțiațiuni în parlamentul unguresc, numai în urma consimțământului prealabil și a unei înțelegeri cu ministrul de esterne se pot face, — se va respecta și în viitor, aceste garanții și s'ar părăi lui Kalnoky așa de prețioase, încât ar fi gata a da espresiune din parte-i părerii sale de rēu asupra forme, în care a fost ținut comunicatul din „Politische Correspondenz“. Acastă comandă onorabilă — dică amiciei contelui Kalnoky — în legătură cu constatarea, că de fapt există o consonanță a părerilor actualului ministru de esterne cu actualul ministru-șef unguresc cu privire la călătoria nunciului papal, ar puté să fiă privită din partea lui Bánffy, ca satisfacțiune îndestulătoare.

Diarului „Magyar Hirnap“ i-se telegrafiază din Viena următoarele :

Mijlocirea lui Josika va avé succes, într'u cât s'a iscodit modalitatea pentru aplanarea conflictului, oă adecă contele Kálnoky își va exprima regretele asupra comunicatului său faimos din „Pol. Corr.“, declarând, că acela nu s'a scris cu intențiunile, ce se scot din el. Demarșa la Vatican se va întâmpla, dér Kálnoky cere, ca precum până aci, așa și de aci înainte, se nu se întâmplă nici o declarațiune în afacerile esterne ale celor două state, fără de prealabila înțelegere cu ministrul de esterne.

„Fremdenblatt“, organul ministeriului de esterne, scrie un articol în Nr. său dela 5 Mai, în care dice între altele :

„Contele Kálnoky, imediat după ce a avut o cunoștință despre declarațiile lui Bánffy în afacerea Agliardi, a hotărît să-și dea dimisia. Prin aceste declarațiuni lui Kálnoky i-se atribuia un pas, pe care el nu l'a făcut încă și pe care ar fi trebuit să-l facă la dorința guvernului maghiar. Declarațiunile lui Bánffy au trebuit să influențeze foarte vătămător asupra Curiei, la care aveau de gând să recrimineze. Contele Kálnoky și-a dat dimisia înainte de a eși în public comunicatul din „Pol. Corr.“ prin care se rectificau aserțiunile lui Bánffy din parlament. Cel ce a înțeles comunicatul acesta ast-fel, ca și când prin el s'ar fi declarat război guvernului maghiar și partidei liberale, acela trebuie să recunoască, că are

o părere greșită. Nici odată contele Kálnoky n'a jucat rolul, ce i-se atribuie de unii oratori și de unele diare din Budapesta: el nici odată nu s'a amestecat în afacerile interne, n'a fost nici odată dușmanul acelei partide, „care a condus afacerile statului maghiar independent“.

Cuvintele aceste ale tóiei vieneze apar cu un fel de justificare a lui Kálnoky față de Bánffy, care susține morțiș, că e vătămă. Lumea nepreocupată aștepta mai mult curajul dela ministrul de esterne față de fostul „caporal“ dela Bistrița-Nășeud.

Oficiosa „Keleti Ertesítő“ publică acele pasagii din vorbairea nunciului Agliardi la Oradea-mare, pe carî Bánffy li-a aflat de vătămătoare. Éta le :

„D. Vóstră (vorbind cătră corpul profesoral dela Academia de drept), d-lor, aveți misiunea, ca să influențați în mod lămuritor nu numai asupra ascultătorilor, ci și asupra opiniunii publice întregi. Îndepliniți o frumoasă și sfântă problemă, decă reflectați asupra esenței păgubitoare a legislațiunii moderne, valorând față cu acești pretensiunile deptului etern“.

La toastul lui Ferdinand Zichy nunciul s'ar răspuns între altele :

„Pe cum odinioară nobilimea evului mediu a stat în fruntea războielor cruciate, ast-fel aci aristocrația, mai ales nobilimea din imperiul Mariei, are datoria, ca să conducă războiul cruciat contra legislațiunii moderne“.

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Aprilie.

Fiul „marei“ Kossuth scrie în „Egyetértés“ de eri un articol, în care se ocupă de misiunea lui Bánffy la Viena. Francisc Kossuth vorbește despre ministrul șef unguresc c'un fel de simpatii, prezentându-l ca apărător al independenței Ungariei față de Roma. El dice, că declarațiile lui Bánffy față de pășirea nunciului în Ungaria, au fost în esența lor foarte corecte, nu însă și în formă. Corect a fost, ca ministrul șef unguresc să protesteze contra amestecului unei puteri străine în afacerile Ungariei. Prin acesta br. Bánffy n'a făcut, decât să apere independența Ungariei și autoritatea ministrului șef unguresc. Începutul a fost greu, dice Francisc Kossuth; însă cel ce pôte, spune ce scie. „Dér când Bánffy apără independența patriei noastre, să-și aducă aminte, că nu numai în Roma este ereditar spiritul de a-se amesteca în afacerile altor țări, ci și alt undeva, și încă acolo, unde noi am zidit un amestec îndreptățit, numindu-l afacere comună“. Adecă Kossuth Ferencz vré să dică și să cêră, că Bánffy-vitězul se nu se dea înderét nici față cu Viena, cum nu s'a dat față cu Roma. Frumos program.

Un preot catolic distins, publică în diarul slovac „Narodnie Noviny“ un aticol, în care el precizează atitudinea, pe care ar trebui să-o observe Slovacia din Ungaria față cu partida populară ungară. În amintitul articol preotul dice între altele : „Slovacia, ca fii sinceri și fideli ai patriei ungare, nu au ce căuta în partida populară. Slovacia nu pot avé încredere în ea, până când nu se vor încredința despr intențiunile ei serioase și drepte. Până acuma partida populară ungară n'a făcut nimica în direcția acesta; ea nu a schimbat nici o vorbă cu conducătorii noștri. În acele cercuri, în carî s'a organizat, cu intențiune încurajură pe bărbații noștri, și nu-i întrebă nici-odată de sfat. Conducătorii partidei populare, în vorbirile lor, se nu amintesc de loc cestiunea națională sau o absolvă, ca și liberalii, cu ore-care frasă gólă. Până acuma încă nici un membru al partidei populare n'a declarat în public, cum cugetă el. Chiar și frasa, pe care partida a luat-o în programa sa, privitoare la echitatea și dreptatea față cu naționalitățile, nu este alta, decât o copiă fidelă, verbală, a declarațiunilor tuturor partidelor politice de până acuma, cărora însă nici când nu le-a trās-nit prin minte se procedă drept și legal față cu naționalitățile.“

În legătură cu scirile, ce le-am adus ieri despre evenimentele din Serbia, mai adaugem după foile de aci următoarele amănunte : O telegramă din Niș spune, că vorbirea în ședința dela 4 Mai a Șefșefului, a făcut o adēncă impresiune, mai ales în părțile pin carî a declarat, că el și colegii lui rămân la postul lor, și că vor servi cu credință și devotament pe rege și patriă. Declarațiunea acesta a lui Cristic se surprins cu atât mai virtos, că se credea dimisionarea ministeriului în urma disolvării Șefșefului. Despre călătoria lui Milan se spune, că ea s'a făcut pe nesciute. El n'a așteptat sosirea Nataliei, pe care voia s'o primesească în mod deosebit de sărbătoresc, nici votul Șefșefului asupra apanagiului. Se crede, că Milan nu se va reintorce lung timp în Serbia, cu atât mai virtos, că — după cum se susține — între el și regele Alexandru ar fi un aspru conflict. La plecarea Milan nici nu și-a luat rămas bun dela fiul său. Conflictul s'a iscat din cauză, oă regele Alexandru s'a opus cu tótă energia unei lovituri de stat, plănuită de Milan, cu scop de a aduce la guvern pe Pasioc. Regele Alexandru nu voia să audă despre o schimbare de sistem, și a făcut aspre impătări lui Milan, că voiesce se espună Serbia la nouă sgduir interne.

Din cercuri militare s'a lătit scirea, că ministrul de rebel austriac are de gând a sistemisa în armata austriacă mai multe posturi de locotenenți coloneli cu lėfă mai mare, și din contră, să casseze un egal număr de posturi de coloneli. Ideea conducătoare privitor la acesta dispozițiune este, că

conducerea unui ofițer, aveau să-l urmeze la o distanță anumită. La societatea acestor temerari se mai alătură și un major cu numele Bayer.

Elvețianul Varnery, majorul, husarul și hornistul călăriu în sus cătră cetate, fără a mai observa, că ofițerul cu cei 20 de husari într'aceea fuseseră siliți a se reintorce în urma unui contra-ordin, ce li-s'a dat mai târziu și despre care ofițerului i-a fost imposibil a înștiința pe Varnery.

Scopul era, ca sub pretextul unor pretinse condițiuni de capitulare, să țină în șah pe comandantul fortului, până ce, colo jos, cavaleria prusiană va fi trecut pe sub pómă muntelui. Și ocașia acesta era prea ademenitoare și prea binevenită, decât ca Varnery să nu o folosescă, spre a-și valcra îndrāsnețul său spirit, de-a întreprinde atacuri cutate. Dela un soldat din garnisona fortăreței, pe care il ajunseră în cale, și pe care amenințându-l l'au alungat înderét, scirică, că sentinelele dela pórtă, ce e drept au arme, însă glónțe ca 'n palmă.

Nu mai acesta i-a mai trebuit aprigului Varnery. Cele două sentinele dinaintea cetății au și fost surprinse atât de repede, încât la provocarea aventurierilor, carî numai decât intinseră pistolele asupra lor, fură siliți, sêrmane, să-și arunce armele în șanțul cetății și s'o ia la sănătoasă. În momentul următor, cu o lovitură de sabie, rupseră funia clopotului de alarmă din apropiere, apoi pe neașteptate atacară și al doilea rond de sentinele, desarmându-le și alungându-le și pe acestea.

Dér curënd după acesta urmă un moment foarte critic pentru acești temerari. Varnery Comanda din răspuneri : „marș! marș!“ Comanda lui suna la adresa celor 20 husari, pe carî îi credea încă tot în urma lui. Împrejurarea acesta însă deșteptă atențiunea sub-ofițerului și soldaților aflători în alt loc la pază. Aceștia voră să pună mâna pe arme, dér era prea târziu, căci țevile pistolelor îndreptate de-odată asupra lor îi siliură să arunce armele și s'o ia și ei la fugă. Acum Varnery, Bayer și hornistul străbătură în interiorul fortului, unde comandar hornistului se sufle : „Apel“. În momentul următor apare comandantul fortăreței, general de Libenau, și întrebă : „Ce însemnă acesta?“ Varnery îi răspunse : „Fortăreța „Stolpen“ este din acest moment în mâinile Prusilor. Escalența ta trebuie să te predai numai decăt“. Dér generalul de Libenau, în loc de-a se preda, scose sabia spre a se apéra, ér pe căți-va soldați, ce formau restul garnisonii și carî se aflau într'o suteravă din apropiere, îi provocă să prindă pe acești inimi scelerai, séu sé-i taie bucăți.

Acastă poziție critică il sili pe Varnery să descarge pistolul asupra generalului, căruia glonțul îi sfredeli piciorul. Aceștia a fost prima pușcătură în rebelul de 7 ani. Vulnerat fiind generalul, mica garnisonă era ca scósă din minți și... a capitulat.

colonelii să fiă numai comandanți de regiment și să nu mai obvină oasuri, ca singuratice regimente să numere câte trei coloneli, dintre carî doi pot comanda numai batalioane. Prin procederea amintită s'ar puté ținé în serviciu timp mai îndelungat astfel de ofițeri din statul major, carî nu posed capacitatea de-a fi comandanți de regiment, dér, carî își implinesc destul de bine datoria ca conducători de batalion.

SCIRILE ȚILEI.

— 25 Aprilie.

Malheur-ul cel mai mare al lui Bánffy. Este caracteristic modul, în care „Pester Lloyd“ se silește a preveni pe contrariu ministrul-șef unguresc Bánffy, arătând cauza pentru care acesta n'a fost de față la primirea, ce s'a făcut la Curtea din Viena Duminecă seara. Fóia guvernului o spune franc, că voesce să împiedece de a se face capital din acesta. Causa, dice, pentru care Bánffy nu s'a prezentat înaintea Majestații-Lor este foarte prosaică. El adecă n'a prevădut, că va petrece încă și Duminecă în Viena, și de aceea nu și-a luat cu sine costumul național și ordinele acele, fără de carî nu se putea prezenta la Curte. „Numai din pricina acesta Bánffy n'a fost vędut în soietate cu contele Kálnoky și cu nunciul Agliardi, Duminecă seara la curte“. Se înțelege, că decă s'ar fi dus acolo Bánffy în frac și cu cravată albă (ordinele le-ar fi putut imprumuta în grabă), atunci prietenii săi din fracțiunea „Kossuth-Eótvs“ ar fi strigat, că trădarea e perfectă și Tera ungarescă e vëndută Neamțului. Și pôte nici nu-i ședea bine lui Bánffy în costumul european, care ar fi ilustrat foarte nepotrivit calitățile sale de diplomat sui generis.

Congresul bisericiei române gr. or. „Dreptatea“ află, că în 2 Mai n. a sosit la ministeriul din Budapesta rezoluțiunea pre înaltă, care încuviințeze întrunirea Congresului național-bisericesc. Se sperază, că în 2—3 săptămâni Congresul se va întruni.

O broșură slovacă senzațională spun foile unguresci, că s'a găsit răspândită în multe esemplare la poporul din comitatul Gömör. Broșura a fost tipărită în tipografia „Guttenberg“ din Budapesta și conține între altele următoarele pasage : „Slovacul nici nu este privit (din partea Maghiarilor) ca om, numai fiind-că vorbește slovacesc. În școalele slovace se impune limba maghiară, din care cauză copiii nu înțeleg, ce învață, și sunt siliți să rămână proști, numai fiind-că s'au născut Slovaci. Nu avem școale slovace și ne cresc astfel de preoți și învățători, carî nu știu vorbi cu noi“. Broșura vorbește apoi despre tirăniă, dicēnd, că aici nu mai e altă scăpare, decât social-democratismul. În alt loc dice : „Sunt o mie de ani, de când suferim ! Poporul nostru slovac a adormit, el a fost silit să tacă, căci 'i s'a luat limba. Ii răpesc moralitatea, școalele și tóte ale lui. Sistemul actual nimicesce poporul slovac. Să arătăm, că nu mai suntem cerșitori în această patriă, în care nu ne mai dau nici o gliă de pământ, în care se ne depunem spre vecinică odihnă ósele“ etc. Se înțelege, răspunditori acestei broșuri sunt urmăriți de autorități.

Procesul abiturienților din Brașov. În cunoscuta afacere a celor 5 abiturienți din anul trecut dela gimnasiul român din Brașov, afară de tinerii universitari A. Leményi și A. Ciato, Sămbăta trecută după amēdi a mai fost ascultat la judele investigator din Timișóra și al treilea soț al lor, tinerul Nicolau Ionescu, student în drept și colaborator intern la „Dreptatea“. Interogatorul 'i-l'a făcut judele Gerdauciovič, care s'a produs prin o procedură căs se pôte de bruscă față de nunciul acusat. Începēnd să-i asculte în limba maghiară, tinerul acusat a refuzat ori-și-ce răspuns în această limbă, la ceea ce judele investigator, voinđ să-l terorizeze, a ohiănat numai decăt pe un pandur. Tinerul acusat a rămas neclintit și a pretins să fiă ascultat în limba română. În fine judele s'a vędut

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	122.75
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
Impr. căil. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare 4%	98.60
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	149.75
Renta de hârtie austr.	101.55
Renta de argint austr.	101.50
Renta de aur austr.	127.75
Losuri din 1860	158.—
Acții de ale Băncii austro-ungară.	1087.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	462.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	401.22
Napoleoniori.	9.69 1/2
Mărci imperiale germane	59.75
London vista	122.30
Paris vista	48.47
Rente de corone austr. 4%	101.55
Note italiene.	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Mai 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.65	Vënd.	9.68
Argint român. Cump.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'or Cump.	9.66	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.70	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.40	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Nr. 358—1894.

Avis!

Adunarea generală a casei de economii „JULIA”, societate pe acțiuni în Alba-Julia, în adunarea din 27 Martie 1895 **a decis a II-a emisiune de acții.**

Deore-ce în termenul satorit (30 Martie, până 30 Aprilie 1895) nu s'au subscris toate acțiunile noue, așa termenul subscrierii s'au prolongit până în 30 Mai 1895.

Alba-Julia, în 6 Mai 1895.

Directiunea.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscribe, administratiunii. In casulă publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei.”

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețulă abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni . . .	3 fl. —
Pe șese luni . . .	6 fl. —
Pe ună an . . .	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni . . .	10 fr.
Pe șese luni . . .	20 fr.
Pe ună an . . .	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an . . .	2 fl. —
Pe șese luni . . .	1 fl. —
Pe trei luni . . .	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an . . .	8 franci.
Pe șese luni . . .	4 franci.
Pe trei luni . . .	2 franci.

Abonamentele se facă mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voră abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute sêra.
Tr. exp. Român: 5 ore 07 m. dimineața.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 7 ore 1 minute sêra.
Trenul accel.: 10 ore 37 minute sêra.
Tr. expr. Român: 10 ore 19 m. sêra.

3. Dela Zêrnesci la Brașov:

Trenul mixt: 7 ore 36 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 44 min. după am.
Trenul mixt: 0 ore 00 min. sêra.

4. Dela Ch-Oșorheiu la Brașov:

Trenul de persoane: 3 ore 10 după am.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimîn.
Trenul mixt: 4 ore 50 min. dimîn.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sêra.
Tr. expr. Român: 10 ore 26 min. sêra.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accel.: 4 ore 59 minute dimîn.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amêđi.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
Tr. expr. Român: 5 ore 14 m. dimîn.

3. Dela Brașov la Zêrnesci:

Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineața.
Trenul accel.: 4 ore 55 min. după am.
Trenul mixt: 0 ore 00 min. sêra.

4. Dela Ch-Oșorheiu la Brașov:

Trenul mixt: 8 ore 19 min. dimîn.
Trenul de persoane: 1 ora 51 m. d. am.
Trenul mixt: 7 ore 20 min. sêra.

Sz. 1699—1895 tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirre teszi, hogy Barbu Mária végrehajthatónak Zacharie Irimie György végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság) területén levő Brassó város területén fekvő a brassói 3663 sz. tjkvben A + 4748 hrsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 540 frt.-ban ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895 évi Junius hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. törvényszék tlkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alólis eladatulni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 54 frt. készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 41. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Brassó, 1895. évi marcius hó 4-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nu cumpărați dela faur cărbuni!

(Este un proverb vechiu.)

Acestă proverb se potrivește la **stabilimentul meu cel mare**, care cumpără cantități mari de marfură, având cheltuieli puține potă vinde și eftin.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'a mai vedut până acum, pentru **croitorii**, néfrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Doking pentru înaltul cler, stofe prescise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livre-uri, postavuri pentru biliarde (mese de joc), și trăsuri. — **Asortimentă forte bogatǎ de LODEN** din Stiria, Carniolia și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricei, ce nu-i pote ciera nici o concurență. Asortimentă de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii forte moderne. — **Stofe de spălată**, pieduri de voiaġiu dela 4—14 fl. Toțe cele necesare la croitorii, precum căpșușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voiesce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curatǎ**, ér nu sdreñte eftine, cari nu prețuescū nici câtă cusutulă croitorului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brunn. (Manchester Austriai.)

Depositu permanentă de postavuri peste 1/2 millióne florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Să se ferescă

cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky” oferă alte mărfuri false. La astfel de óment eu nu vendú sub nici ó condiție marfă. 629,19—24.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgulú Inului Nr. 30.

Acestă stabilimentă este provêdută cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiindă bine asortată cu totú felulă de caractere de litere din cele mai moderne este pusă în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AURÚ, ARGINTÚ ȘI COLORÍ.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORÍ.

ANUNȚURÍ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toțe speciile de serviciuri.

BILANȚURÍ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couvertle, in lotă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURÍ și RESTAURANTE.

PREȚURÍ-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primescú în biurulă tipografiei, Brașov, Têrgulú Inului Nr. 30, etagiulă I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugămă a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.